

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Övertänd lägenhet. Orsakad av linolja.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Roland Sanden, räddningstjänsten.

OBJEKTET

Lägenhet bestod av två rum och kök. Belägen på två trappor.

AKTUELL LOKAL/LÄGENHET

Lägenheten var under renovering. Ingen möblering i lägenheten.

HÄNDELSEN

Larm inkom som röklukt i lägenhet och trapphuset. En boende i fastigheten hade känt lukt i trapphuset vid ca 18:00 tiden och larmat brandförsvaret ca tre timmar senare då röklukten tilltagit kraftigt. Vid brandförsvarets framkomst konstaterades lukt av typ linolja i trapphuset och lokaliserades till en lägenhet på två trappor. Beslut togs att maskinstegen skulle kontrollera lägenheten från utsidan. Det upptäcktes ett dis av rök i lägenheten.

Rökdykare tog sig in genom att slå sönder ett fönster och ta sig in i lägenheten från stegen. Rökdykaren upptäckte att det kom rök från en plastdunk som stod i hallen och runt om dunken låg det trasor som i sin tur var placerade på sopsäckar av plast som var utrullade på golvet. Han tog upp dunken som saknade kork och skulle gå ut till köket men ändrade sig och tog med sig allt som låg runt om inklusive dunken. När han lyfter upp det hela så ser han glöd i trasorna och i samma ögonblick så tänder det i hela hallen och det han håller i. Han släpper ner det hela och förflyttar sig snabbt till ett annat rum.

Samtidigt står en brandman utanför lägenhetsdörren och är bredd att bryta upp dörren till lägenheten, och utan förvarning slår det ut en eldsflamma ut genom brevlådan från lägenheten, och nu förändras läget drastiskt. Rökdykaren inne i lägenheten får snabbt ta sig ut via fönstret till maskinstegen då stora delar av lägenheten tar eld. En kvinna med två små barn på femte våningen ropar på hjälp från sitt fönster, och livräddning från stegen påbörjas och de tas ner till gatan. Trapphuset är nu rökfyllt och brandpersonalen försöker öppna rökluckan till trapphuset men den fungerar inte då någon lindat ett rep om öppningsfunktionen vid själva rökluckan. Så de måste slå sönder rökluckan. Släckningsarbetet och dörrforcering påbörjas samtidigt. Och förstärkning kommer från brandstation X. Ingen person blir fysiskt skadad.

UNDERSÖKNINGEN

Brandundersökningen blir relativt enkel då rökdykaren kunna lämna en tydlig beskrivning på vad som hände. Interjuver med boende i fastigheten har gjorts för att få en bild av händelseförloppet. Troligen hade undersökningen blivit betydligt svårare om inte bra information kommit fram. Det mesta i hallen blir bortbränt och nästan inga rester som kunde bli användbart för att kunna konstatera orsaken, förutom tydlig kolningsskador där dunken och trasorna legat. I lägenheten var det en golvslipmaskin, och stora mängder sliprester som låg i högar i hallen och vardagsrummet. Hela lägenheten blev urbränd.

SPRIDNINGSRISK

Brandspridning har det varit till lägenheten ovanför i golvsocklarna och rökspridning till närliggande lägenheter.

SLUTSATSER

Det har varit självantändning i trasor med linolja med långsam

uppvärmning av plastdunken på ca 5 l som var halvfull med en linoljeprodukt och som avgivit brännbara gaser i lägenheten. En golvfirma hade anlitas för att utföra arbetet med att slipa och behandla golven i lägenheten, och med all avsaknad om kunskap om självantändning av trasor och linolja. Personen som utfört arbete i lägenheten har polisen förhört, och lämnat över ärendet till åklagaren för eventuellt åtal

ERFARENHETER

Att vid insats som verkar relativt riskfri och vatten inte framdraget så är det lämpligt att ta med en pulversläckare i första skedet. Det skall tilläggas att man var kort om personal vid tillfället då en större vindsbrand pågick samtidigt som krävt stora resurser, och livräddning var prioriterat. Brandundersökningen blev utförd ca 1½ dygn senare och då upptäcktes en glödbland i golvet i hallen i en av högarna av sliprester och släckinsats med uppsågning av golvet blev nödvändigt. Senare under dagen undersöktes lägenheten under med värmeinstrument. Samtliga hyresgäster i fastigheten blev inbjudna till brandstationen för informationskväll och frågor. Jag upplevde det som mycket positivt och lärorikt för oss inom brandförsvaret och hyresgästerna. Många hyresgäster var mycket rädda efter branden. Den drabbade lägenheten och den ovanför kommer reparationer och övriga åtgärder ta ca 6 månader före inflyttning.

FÖRSLAG

Hantverkare som arbetar med golvslipning och behandling av golv och med linoljeprodukter borde vara certifierade och ha kunskaper om att aldrig lämna slipprodukter kvar i lokaler och tömma påsar med damm och placera dessa utomhus, och ta hand om trasor och liknande på säkert sätt. Överlämnande av ansvar efter avslutad räddningsinsats har skett korrekt. Men det är problem med de av polisen avspärrade brandplatser då det betraktas som brottsplats och ingen obehörig får beträda platsen. Så frågan är vem äger ansvaret/bevakningen av brandplatsen så att återantändning inte får negativa konsekvenser. Och hur länge skall bevakningen vara, ett eller två dygn efter avslutad räddningsinsats. Och i övriga fall vem lämnar vi över till, förstår de vilken typ av bevakning som skall utföras. Ofta är många drabbade stressade och upprörda och har svårt att förstå och hör inte det vi förmedlar, vilket är mänskligt.

ÅTGÄRDER

Information till brandförsvaret om risker med linolja som blir upphettad och kan ändra karaktär från en klass 3 produkt till en klass 1 produkt. Och att de som hyr ut golvslipmaskiner lämnar information om risker. Utredda överlämnande av ansvar efter avslutad räddningsinsats hur det skall utföras i framtiden, tillsammans med polisen och SRV.